

Az Újság

politikai, társadalmi, közgazdasági és irodalmi napilap

Szerkesztő:
MEZEY ANDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
SALONTA—NAGYSZALONTA, PIATA UNIRU
(TOLDI-TÉR) 13. sz.

Szerkesztésért felelős:
GAAL SÁNDOR

Egy szalontai fiatalember tragikus kimulása

A tüdőgyulladásos betegségyelői beteget kinevezték tifuszosnak, hogy levegyék a gondot róla

Az orvosi praxisban ritkán előforduló botrány keretében kívánczik ezuttal dr Kuch betegségyelői orvos neve a közönség elé.

Szell István szalontai cipészsegéd néhány nappal ezelőtt súlyos betegségbe esett. Szülei orvost hívtak. Az orvos tüdő- és mellhártyagyulladást állapított meg. A betegnek 45.5 fokos láza volt. Az orvos kétóránkénti keresztkötezt rendelt páciensének. A mult hét pénteken Szell István édesanyja azzal állított be a fiának kezelőorvosához, hogy ne menjen többé a beteghez, mert fia betegségyelői tag és a betegségyelői orvos köteles kezelni. Az orvos helyeselte a dolgot. Ezzel az asszony elment dr Kuch betegségyelői orvoshoz és bejelentette, hogy fia súlyos betegségben fekszik.

Dr Kuch szombat délután

elment Szell István lakására, aki ekkor a nagy láztól félrebeszél. Amikor Kuch belépett a szobába, azzal állott elő, hogy a betegnek tifusza van, be kell vinni a járványkórházba. Az orvosi rendeletet tett követte. Szell Istvánt

tüdő és mellhártyagyulladással a járványkórházba vitték.

A beteg vasárnap éjjel óriási kínok között meghalt. Városszerte azt beszélnek, hogy

a tüdőgyulladással járványkórházba szállított Szell Istvánhoz orvos egyáltalán nem ment.

Az állítólagos tifusz beteget egy ápoló kezelte.

Megjegyezni kívánjuk, hogy dr Kuchnak nem lett volna szabad a 40.5 fokos lázban fekvő beteget megbolygatni még akkor sem, ha tényleg

tifuszos lett volna. Szell Istvánnál ez a diagnózis nem állhatott fenn. A tifuszbetegséget nemhogy Kuch dr nem tudja megállapítani egy pár pillanat alatt, hanem a leghíresebb professzor sem. Ahhoz, hogy az orvos egy betegre rámondja, hogy tifuszos, legalább 8—10 napi megfigyelés alá keli vegye a beteget, vérvizsgálat után pedig 48 óra alatt lehet megállapítani. Szell István már csak azért sem lehetett tifuszos, mert Szalontán egyetlen tifuszos eset sincs, hogy ráfoghatja az orvos első intrádára a tifuszt. Értesülésünk szerint a tifusznak semmi szimptomája nem volt, hogy mi vezette dr Kuchot a betegnek a járványkórházba való utalására, azt a közönség bírálatára bizzuk.

Az illetékes hatóságok figyelmét felhívjuk erre a felháborító eseményre.

könyvszakértőnek. Ezalkalommal a vizsgálóbíró megkérdezte dr Fehér Jenőt, a Nagyszalontai Népbank vezérigazgatóját, hogy rendelkezésére tudja-e bocsátani a könyvszakértőnek a bank üzleti könyveit.

Fehér kijelentette, hogy három könyv hiányával az összes könyveket előtudja adni. A három könyvet azért nem tudom előadni, — mondja dr Fehér — mert a főkönyvelő bemondása szerint ezek a könyvek titokzatos módon eltűntek. A bank főkönyvelője tudni véli, hogy ezt a három könyvet a bank egyik igazgatója a lakására vitte. Erre a vizsgálóbiztosok az illető bankigazgató lakására mentek, akitől követelték a könyvek előadását.

A bankigazgató nem akart semmit sem tudni a könyvekről, váltig tagadta, hogy ő bármilyen üzleti könyvet is hazavitt volna. — Később azonban a vizsgálóbíró által feltett keresztkérdések pergő tüzeiben a bankigazgató kijelentette, hogy a kérdéses könyvek a bankügyész lakásán vannak.

Ezután a vizsgálóbiztosok a bankügyész lakására mentek. Ott megállapították, hogy a bankügyész nincs Szalontán, mire újból visszamentek a bankigazgatóhoz, újra valatára fogták. Ekkor a bankigazgató megtörve beismerte, hogy a könyveket ő hozta el a bankból, amelyeket azonnal át is adott.

Különben a könyvszakértő ma hozzáfog a bank könyveinek átvizsgálásához.

A vizsgálat folyik.

Megkerültek

a Nagyszalontai Népbank titokzatos módon eltűnt üzleti könyvei

Mitescu vizsgálóbíró hosszas kutatás után egyik bankigazgató lakásán megtalálta a könyveket

Ismeretes, hogy a Nagyszalontai Népbank ezelőtt két hónappal kényszerregezési kérelmet nyújtott be a váradi törvényszékhez. A törvényszék ebben az ügyben július 31-én tárgyalást tartott. A törvényszék azonban egyes bizonyítékok beszerzése miatt a tárgyalást szeptember 15-re

halasztotta. A bank bukását a rossz gazdasági viszonyok idézték elő.

A bank betétesei nagyrészen földhözragadt szegény emberekből áll, akik, hogy összekuporgatott garasait megkaparinthassák, bűnvádi feljelentést is tettek a bank vezetősége ellen. Az ügyész-

ség megindította a vizsgálatot, majd áttette az ügyet Mitescu vizsgálóbíróhoz. A vizsgálóbíró Popescu ügyész társaságában egy törvényszéki könyvszakértő kinevezése és felesketése miatt Szalontára érkezett. A vizsgálóbiztosok ugyanis Löwy Jenő banktisztviselőt nevezték ki

Opera dal-estély Szalontán

M. Creiovanu jó nevű operaénekes ma este 9 órai kezdettel hangversenyt rendez a Redut nagytermében. A kiváló énekes magyar, román és német dalokkal fogja szórakoztatni a közönséget.

Véres szeptember elseje Budapesten

**Az éjjel helyreállott
a rend**

A budapesti szocialista munkás-
ságnak az a bejelentése, hogy
szeptember elsején kivonulnak az
uccára és néma tüntetést rendez-
nek izgalomba hozta az egész
Magyarországot. A munkásság fel-
vonulását a rendőrség nem enge-
délyezte. A munkásság ennek da-
cára tegnap délelőtt hatalmas cso-
gortokban vonult fel az Andrássy-

uton. A Király-ucca és a Nagykör-
ut sarkán lépett először közbe a
rendőrség, ahol egy nagyobb tün-
tetőcsoportot oszlatott széjjel.

Délben 1 órakor a tüntetőcso-
portoktól fekete volt az Oktogon-
tér. A rendőrség tehetetlennek bi-
zonyult a hatalmas csoportokkal
szemben, mire erősítést kaptak.
Közben azonban a munkások a

mellék uccák üzleteiben fosztogatni
kezdett. A rendőrség amikor látta,
hogy fokozódik a fenyegető han-
gulat, fegyveréhez nyúlt és sortü-
zet adott a tüntetőkre. Több halott
és sebesült maradt a helyszínen.

A mai jelentések szerint, az éj-
jeli órákban a rend Budapesten
helyreállott.

Rádióműsor

Kedd, szeptember 2

Bukarest

- 2 Beszélőújság
- 6 Román zene
- 7:30 Felolvasás

Budapest

- 5 Mesedélután
- 5:45 Időjelzés, hírek
- 6 Felolvasás
- 6:30 Hangverseny
- 7:35 Rádióamatőrpósta
- 8:15 Gramofonhangverseny
- 9:15 Novellák
- 9:35 Operarészletek. Utána: Idő-
jelzés, hírek. Majd: Pertis
Jenő és cigányzenekarának
hangversenye

Szerda, szeptember 3

Bukarest

- 2 Gramofon
- 6 Román zene
- 7:30 Felolvasás
- 7:45 Beszélőújság
- 8 Gramofon
- 8:40 Rádióegyetem
- 9 Kreutzer gitárművész játéka
- 9:30 Felolvasás
- 10:15 Sandu Albu hegedűművész
játéka
- 10:15 Hírek

Budapest

- 10:15 Hangverseny
- 10:30 Hírek
- 10:45 Hangverseny folytatása
- 1 Deli harangsó
- 1:05 Hangverseny
- 1:25 Hírek
- 1:35 Hangverseny folytatása
- 3:30 Hírek
- 4:30 Morse-tanfolyam
- 5:10 Felolvasás
- 5:45 Időjárás, hírek
- 6 Novella
- 6:30 Bura Károly és cigányzene-
karának hangversenye
- 7:45 Felolvasás
- 8:15 Hangverseny
- 9:30 Színműelőadás a Studióból.
„Egy magyar nábob.” Szin-
mű öt felvonásban. Jókai
Mór regényéből színpadra át-
dolgozta Hevesi Sándor. U-
tána: Időjelzés, hírek. Majd:
Farkas Jenő és cigányzene-
karának hangversenye

Köztisztviselőnek magánvállalatnál nem szabad sem- miféle tisztséget vállalni

Érdekes miniszteri rendelet
érkezett a szalontai primá-
riához. A miniszteri rendelet
nem azért érdekes, hogy talán
amiről szó van benne, ne is-
merné senki, hanem éppen
azért, mert mindenki ismeri,
de igen ritkán respektálják.

Ugyanis arról van szó, hogy
köztisztviselőnek ipari, vagy

kereskedelmi vállalatnál sem-
miféle tisztséget nem szabad
elvállalnia. Ez nem volt szabad
soha és mégis a vezetőtisz-
viselők nagy része különböző
vállalatoknál tiszteletbeli ál-
lást foglalnak el, hogy legyen
jogcím a havisápok felvételére.
Románia a törvények és ren-
deletek országa. Tömegesen

készülnek a törvények és a
rendeletek. Ez nem is volna
baj, ha azt százszázalékosan
respektálnák. Éppen ezért
nemcsak rendeletekre és tör-
vényre van szükség, hanem
szükség van egy ellenőrzési
szervre, amely ellenőrzi, hogy
a kiadott törvényeket és ren-
deleteket végrehajtják-e.

Szombaton kezdi meg

**működését Szalontán az agrárbizottság lénykedéseit
felülvizsgáló repülőbizottság**

Az „Az Ujság” megírta, hogy a
szalontai városházához egy rende-
let érkezett, amely közli, hogy a
temesvári kormányzóság területén
megkezdtek az agrárbizottságok

eddig működésének felülvizsgálását.
A földkisajátítás és kiosztás ügyei-
nek felülvizsgálását egy repülő-
bizottság végzi. Ez a bizottság a
megyei prefektussal az élén szom-

baton, szeptember 6-án kezdi meg
működését Szalontán a városháza
nagytermében. Akit sérelem ért, az
adja be panaszát a bizottságnak,
amely megvizsgálja az ügyet és
orvosolni fogja a sérelmet.

**Szeptember 7-én
nagyszabású népünne-
pélyt rendez a rom.
kath. egyház**

A szalontai róm. kath. egyház
vasárnap, szeptember 7-én nagy-
szabású népünnepelelyt rendez a vas-
uti vendéglő kerthelyiségében.

A Kereskedelmi Kör választmánya

ma, kedden este fél 9 órakor a kör
helyiségében választmányi gyűlést
tart, melyre a tagok a tárgy fon-
tosságára való tekintettel felkér-
nek, hogy azon okvetlenül megje-
lenni sziveskedjenek. ELNÖKSÉG.

480 lei

egy vég prima
kelengye vászon
Freibergernél

Köszönetnyilvánítás

Mindazon rokonoknak, jó bará-
toknak és jó ismerősöknek, kik a
felejtethetlen jó apa, nagyapa, após

Szücs István

temetésén oly nagy számban meg-
jelentek és fájdal munkát részvétük-
kel enyhíteni igyekeztek, ez uton
mondunk hálás köszönetet.

A gyászoló család.

Behajthatók

**a régi kocsmai hite-
lezések bírósági uton**

Tudott dolog, hogy az új törvény
értelmében a kocsmárosok ez év
június 27-től a kocsmai hitelezése-
ket bírói uton nem hajthatják be.
A tévedések elkerülése végett kö-
zöljük, hogy a június 27-e előtti
adósokra ez a törvény nem vo-
natkozik.

**Kötött kabátok,
mellények szép választék-
ban megérkeztek
Freibergerhez.**

Primăria comunei urbane Salonta.

Hirdetmény

Tudomására hozzuk Szalonta vá-
ros egész lakosságának, hogy 1930
évi szept. hó 1-ével egy bizottság
fog házról-házra járni az állatok és
járművek összeírása végett, mint
ahogy 1929 evben, amely összeírás
nem rekvirálás céljából készül, ha-
nem azért, hogy tudva legyen a
város területén levő állatok és jár-
művek száma.

Mindenki jogosítva van ezen
összeírt állatokat és járműveket el-
adni, vagy megvásárolni, azonban
ezt a rendőrségnek is be kell je-
lentenie.

Minden lakos köteles a tulajdo-
nában levő összes állatokat és jár-
műveket a bizottságnak előmutatni,
mert aki nem mutat be mindent,
pénzbírsággal büntetetik.

Salonta, la 1. Sept. 1930.

Primăria.

EGY jó fiu tanulónak fölvétetik,
Szilágyi János szígyártónál. Petőfi
ucca 5. sz. a.

Kávéház, vendéglő, bodega és korcsmatulajdonosok figyelmébe

Debău J. rendőrfőkapitány a kö-
vetkezők közlésére kért fel bennün-
ket:

Az új szesz törvény 205 §-a ér-
telmében, szesz italok elfogyasz-
tására nyilvános helyeken reggel
7 órától este 12 óráig engedélyez-
tetik. Vasárnap és törvényes ün-
nepe napokon délelőtt 12 óra előtt
semmiféle szesz ital nem szabad
kiszolgáltatni. A záróra rendelkezés
tovább is érvényben marad. A-
mennyiben a tulajdonosok 12 órán
tul a záróra megváltásáig italt
akarnak vendégeiknek felszolgálni,
ugy erre külön engedélyt kell hogy
kérjenek a pénzügyminisztériumtól.

A fenti rendelkezés vétői ellen
szigorú büntetést fognak alkalmazni.

KÉT jókarban lévő ajtó és egy
dupla-ablak eladó Kisfaludi-ucca 28.
szám alatt.

Ünnep utáni reflexiók

BODNÁR MÁRIA

Ö messzire elmaradtak a budapesti Szent Imre ünnepségek színdarabjai, akik résztvettek benne, akiknek módjukban állott legalább a kollektív utra eljutniok, most már bizonyos tárgyilagossággal tekinthetnek vissza rá. A magyar állam lehetetlen pompát fejtett ki a centenáriumos Szent Imre névben.

Vahogy tulontul megtisztelte az ifjú szűz védnökét, — azonban hatalmasabb miert a nagy felhajtással, — magyarázatot, sehol sem találva. Úgy, hogy a hagyományos Szent István nap is homályba jutott tőle. Akik ott voltak, elragadtatva beszélnek a főváros pompájáról. E fényről, virágról, szédületes embertömegről, idegenforgalomról, köztisztaságról, polgári kérelemről, kifejtett szépérzékéről és vágvárost megillető komfortról.

Természetesen a kollektív utazók előlban ünnepi fogadtatást kaptak. Kedves vendégeknek járó megtiszteltetést. Stb., stb. Ámde, ha a világok mélyére tekintünk, bizonyos keserűség kell, hogy támadjon a elégteltetnek alatti jóérzésben. És pedig ugyancsak mindkét oldalon. A bennszülött budapesti polgárnál épp' úgy, mint az idegenél. Mert nem történt ott egyéb, mint az amugy is szemkápráztató világvárosnak a reprezentálása.

Mint egy amugy is szép asszony, mikor magára ölti legszebb toilettét, amelyikben aztán még kápráztosabb. Aztán az örökös mottó: mi zsirjainkon. Mert tudvalevő, hogy ha egy kicsit is elfogulatlanul ítéljük meg a dolgokat, a viharos ünnepség a polgári zsiron s idegen valutákon hízalódott fel. És ezen nincs is csodálkozni való.

Mert, ha még tisztán állami alapokon is rendeződik egy ünnepség, így az esetben is a polgárok, az időfizető polgárok érzik meg árnyoldalának borzongató hüvösségét. Természetesen az egyesek védnökége alatt álló ünnepségkor is a résztvevők bedülesére számít a toborzás, távolmentesen az önzetlenségtől. És ebben a tekintetben egyetlen falu az egész világ. Kamcsatkától Bivalybüngözdig, ha a város nyújt valami meglepetést lakóinak, ha nivóját idegenek előtt emelni akarja, a polgárokkal fizetési meg kiadásait. Hogy aztán észrevétlenül, holmi szemfényvesztéssel veszi ki zsebeikből a pénzt, és a szemet elkápráztató látnivalókon kívül egyéb, mondjuk lelki, avagy szellemi élvezetet nem nyújt ez már más lapra tartozik.

A budapesti „Az Est” valamelyik számában olvastam, hogy a Szent Imre ünnepség bizonyos tekintetben egyoldalú, hogy úgy mondjam a katolikuságra fektetett fősúly volt s nem nemzettársadalmi, érve alatta a minden rendű és rangú osztályoknak bizonyos képviselőit, a maguk iparszakmájuknak jelvényeivel s a vidéken divik nemzeti viseleteknek összeségeiben, elmulasztotta szakavatott rendezés keretében felvonultatni. Ezt bizonyos helyen hibául rótták fel. Fajdicsekvési, tömegjelenei, a valóban tűndöklő és gazdag színű különböző népviseleteknek szempontjaiból tényleg hiba is volt, de, hogy Szent Imre centenáriumaéhoz miféle arányban állna e szélsőséges tobzódás, nem érthetem meg. Ezzel emelődné még jobban a nimbusz? Igen, ha

valamelyes szellemi élvezettel ajánlékozott volna a főváros vendégeinek, mondjuk klasszikusan szép előadást nyújtott volna az idegeneknek, megismertette velük a magyar művész életnek kiválóságait, avagy a királyi palástját, amelyben biborlott az egész város, kicsit fellebbentve, pillanatig is enyhítve a nyomort, ami ott is éppen úgy burjánzik, mint egyebütt széles ez Európában, vajjon akkor a nagyszerű szférákban, a boldog kiválasztottaknak dimenziójában elkép-

zelt Szent Imre hercegnek nem nagyobb elégedettsége lett volna? Például az ottlevő pápai biboros, valami Lincero nevezetű, aki a vatikánt képviselte, óriás vagyont hordott magán, csak a gyűrűje, amit csókra nyújtott, mesebeli összeget ért. Nem beszélve hermelinjeiről, aranykeresztjeiről, stb. Jó, hát mindez nem az övé, hanem az egyházé. Amikkel aztán az reprezentál. Tehát nem személyi vagyon. Legalább is nem egy emberé. Mondanám úgy is, hogy az istené.

De nem tudom elképzelni, hogy ugyanaz a lény, akit örök igazságnak, jóságnak, irgalmasságnak neveznek, az ilyen földi és mulandó hiúságokban kedvét lelné, — legalább is mindaddig, amíg csak egyetlen nyomorgó él a földön. — Szerény szerintem, az a tulbuzgó pompa, amit kifejtettek e centenáriumon hasonlított egy kicsit a bálványimádáshoz. Mint egy óskori istennek körülrajongása, az volt a kép, amit a város nyújtott.

Magyarország legmodernebb irattárává alakították át Pest megye hires börtönét

Budapest. Pestvármegye székházának középső épülecsoportjában félév előtt fontos munkálatokat kezdtek el. A székháznak ezen a részen egykor börtön volt. A vármegye széles, gazdag történetek érdekes fejezete fűződik ezekhez a börtönökhöz. Az első emeleti 60. számú helyiségben most az alispáni és a főispáni irat- és levéltár van, ahol husz ember dolgozza fel a hatalmas aktacsomókat, augusz-

tus végéig hatvanezer aktát iktattak és tettek le a főispáni iratokkal együtt, amelyeknek iktatószáma pár nap alatt meghaladta a tízezret. A félemeleti helyiségeket nem alakították át, csak a régi, elavult fairatállványokat cserélték ki vasállványokkal. Ezen az emeleten a súlyosan elítélteket és hires személyiségeket őrizték annakidején a hat ablaktalan cellában. A régi idők leghirhedtebb cellalakója Koldus

Ilona volt, akit boszorkánypörbe fogtak és torturára ítélték és kivégezték. Ugyanebben a cellában őrizték ifjú gróf Beleznay Sámuel is, akit lefejezték, mert apját orvul meggyilkolta. A huszonnégy éves apagyilkos grófnak itt volt a sirlomháza is. Az előkelő Beleznay-család különben többször is igénybe vette a vármegye tömlöcét. A P. jelzésű kétablakos zárkában császári és királyi szolgabírák aktái vannak elraktározva. Ebben a helyiségben őrizték annakidején Balog Tótát, a dánosi rablógyilkos cigányt. De lakói voltak még a cellának a szabadságharc után elfogott ismert magyar politikusok és tiszték is, akiknek jórészt vagy kivégezték, vagy később Kufsteinba szállították.

DIRECȚIUNEA LICEULTI DE STAT DIN SALONTA.

Aviz

La Liceul de Stat, Salonta, inscrierile și eamenele se vor face în ordinea următoare:

Inscrierile și reinscrierile pentru anul școlar 1930-1931. se vor face între 1-10 Septembrie în fiecare zi între cele 10-12.

Examelele de corigențe între 1-5 Septembrie inclusiv pentru clasele I., II., IV., VII. și între 1-3 Septembrie pentru clasa III-a.

Examelele de admitere între 7-12. Septembrie.

Examelele de diferență între 5-10 Septembrie.

Examelele particulare integrale între 10-15 Septembrie.

DIRECȚIUNEA.

Beiratások és éveleji vizsgák a liceumban

Az 1930-1931. tanévre a beiratások szeptember 1-10-ig tartanak naponként d. e. 10-12 órakor. Javítóvizsgálatok ideje az I., II.,

IV., VII. osztályokban szeptember 1-5-én, a III. osztályban szeptember 1-3-ig.

Felvételi vizsgálatok ideje szeptember 7-12-ig.

Különbözeti vizsgálatok ideje szeptember 5-10-ig.

Magánvizsgálatok ideje szeptember 10-15-én.

Értesítés

Tisztelettel értesítjük az érdekelt szülőket, hogy a ker. tanf. 5173-930 sz. rendeletére a str. Mihai Viteazul (Bocskai ucca) 10 sz. alatti ovoda önálló vezetést kapott és így kérjük a III. kerületi szülőket, hogy az ovoda köteles gyermekeket szeptember 1-15-ig irassák be a str. Mihai Viteazul (Bocskai ucca) ovoda helyiségében.

Igazgatóság.

**Nagymennyiségű
28 lejes mosótvászon
érkezett Freiburgerhez.**

Pényesen sikerült a Ref. Leány Egylet szerelelvendégsége

A szalontai Ref. Nőegylet vasárnap délután Redut kistermében szeretet vendégséget tartott. A kisterem zsufolásig megtelt. A jelenlevőkben kellemes inpressziót váltott ki a gondosan megrendezett szeretett vendégség. Minden tulzás nélkül állithatjuk, hogy most is mint mindig a legkellemesebb hangulat keretében zajlott le ez a szeretet vendégség.

A szovjetnek is van már Zeppe-linje

Moszkvából jelentik: Vasárnap indult első próbautjára az orosz kormányozható léghajó. Csak negyede a Graf Zeppelinnek és minbössze 30 utast vihet magával. Az első próbaut, amely 3 óráig tartott, jól sikerült. Ezen a héten Moszkvából Leningradba fog repülni. Az ősszel, mikor a Graf Zeppelin Szovjet-Oroszországba készül, az orosz kormányozható léghajó a határig elébe fog repülni, hogy Moszkvába kísérje.

FIGYELEM!

Betegápolónak elagott öregekhez, vagy súlyos betegekhez ajánlkozom helyben, vagy vidékre. Esetleg háztartás vezetését is elvállalok, vagy lakásomon magánzónót is gondozok. Szíves pártfogást kér

Balogh Erzsébet
ápolónő Honvéd-ucca 57. sz. alatt

NAGYMENNYISÉGŰ

28 leies

karlon és festő érkezett

FREIBERGERHEZ

REGÉNY

Megfizetek!

Írta: ORCZY EMMA BÁRÓNÓ

Angolból fordította

DOBOSI PÉCSI MÁRIA 133

HUSZONKILENCEDIK FEJEZET.

Pére Lachaise temetője.

— A sorompókhoz! A sorompókhoz!

Vad lovakként melyeket csikósok hajtának ostorcsapásokkal, a csöcselek futni kezdet a világ négy széle felé. Nem tudva, mit akar, mit kerget, miért fut, megkezdtek a retentő versenyfutást az óriási kapui felé, amerre a foglyok, valószínűleg, kiszabadultak.

A három angol és Dérouléde, Juliettett közrefogva, együtt rohant a rohanókkal. A börtön előtti térség még mindig tömve volt. A környező keskeny kis uccák csak lassan tudták befogadni azt az ömlő zuhatagot, melynek minden hulláma egy-egy ordító rohanó emberalak volt s mely minden gátat átszakítsa rohant a sorompók elé.

Az éjszaka e sötét alakjai ott hagyták a tág, sötét teret, hogy szűkebb és sötétebb uccákba juszanak.

Rohantak — rajta! rajta! — itt nagy, sötét összetartó csoportokban, ott szétzúlló, elmaradozó rajban, — ezek keletnek azok nyugatnak, emezek délnek amazok északnak.

A tengeri sirály kiáltása kelet felől hallatszott. A menekülők kis csapatja menekült kelet felé. Követtek a sirály kiáltását a Reu de la Républiquen keresztül. A futók raja itt volt a legsűrűbb. Közel volt a Ménilmontanti sorompó s mellette Pére Lachaise temetője. Ez volt a Templehez legközelebbi eső sorompó s a nép, végre, beakarta fejezni, amit elkezdett. Elég volt az esőből, sárból, rohanásból: végeztünk... Julius tizennegyedik győzelmének ismétlődését. áhitották, Páris sorompóit kell most bevenniök, nem fegyvereik, hanem pusztán akaratuk erejével.

Egynegyed óra alatt elértek Ménilmontantot,

A város kapuit a Nemzeti őrség kirendelt különítményei védtek egy-egy tiszt vezénylete alatt. Itt körülbelül huszan lehettek — tehetetlenek ennyi emberrel szemben.

Senki sem álmodhatta, hogy Párist valaha belülről ostromolják meg.

Észak és kelet minden kapujánál ott üvöltött Páris szemetje, öthatezerfőnyi sereg, s maga sem tudva mit akar, miért jött ide? Mindenki megfedkezett arról, miért is futottak hát, lélekzetfogyva, dühösen. vakul, a legközelebbi sorompóig.

De mindenki tudta, hogy az a valami, mit elfelejtett, tul van a

kapun s a kapunak ki kell nyílni vak, de korátlan akaratuk előtt. Lefegyverezték a katonákat, leütötték a parancsnokot.

Mint egyetlen, szélkorbácsolta hullám dőlt Páris népe ez emlékezetes fruktidori éjszakán a kapuknak, elsodorva az őrséget, mely hasztalan próbált ellentállni. Aszszonyok, férfiak, pálinkától és izgalomtól részegen kiáltották: — Julius tizennegyedik! — s káromkodás, fenyegetés közt követelték a kapuk kinyitását.

Amit Franciaország népe kíván annak teljesülnie kell.

A Nemzeti őrség tehetetlen volt velük szemben. A parancsoklók tisztak gyámoltalanok.

A céltalanul s rendszertelenül leadott tűz, csupán fokozta a nép dühét.

A sűrűn szitáló eső valósággal szakadó záporrá változott, igazi nyári sővé, mennydörgéssel, villámlással, mely néha-néha fantasztikus nyilalásával megvilágította a vizes, mocskos fejekeket, az agyonázott vörös sapkákat. a kísérteties asszonyalakokat, nedves, csapzott hajukkal, hadonászó sovány karjaikkal.

(Folyt. köv.)

Autógumik

bármilyen méretben a legolcsóbban **Baloghnál** kaphatók. Rákóczi-ut 3 sz. a.

Apróhirdetések

KÉT jobb polgárista leányt, kosztra és kvártélyra elvállalunk, az iskolához nagyon közel. Cim Váradi-ut 20.

KIADÓ szeptember 1-re Honvéducca 27. sz. a. három szobás lakás.

A VÁRADI-UT 30 sz. alatt egy kettős üzlethelyiség villanyvilágítással azonnal kiadó.

TOLDI ucca 13 sz. ház eladó, mely áll 4 szoba, előszoba és konyha 110 ezer leiert és azonnal elfoglalható.

SZALONTA VÁROS UJ TÉRKÉPE kapható Döme könyvkereskedésében.

HÁROM-NÉGY elemi, vagy középiskolai tanulót teljes ellátásra elvállalok. Arany-ucca 64.

K. Balogh Györgynek a Aénkertben levő szőlője terméssel együtt eladó. Eladási feltételek megtudhatók ugyanott.

PRIMA jó csemege szőlő kapható Arany János ucca 34. sz. alatt.

VÉCSEY-UGCA 16 sz. ház eladó. Értekezni lehet Vécsey-ucca 2 sz. a.

VÉCSEI-UGCA 41. b. sz. alatti ház azonnal eladó. Értekezni lehet Vécsei-ucca 41. a. alatt Megyerinél, vagy Váradon Lukács Györgynél Hodosi Miklós ucca 10. a. sz. alatt.

NŐI és férfi cipőket legújabb modellek után a legolcsóbban készit és raktáron tart Farkas Váradi-ut 16.

Lindberg, alig tudott meg szabadulni a halál tor-kából

Párisból jelentik: A New York Herald jelenti Indianapolisból, hogy Lindbergh, a híres oceanrepülő és felesége csütörtökön éppen csak, hogy meg tudtak szabadulni a tűzhaláltól. Amikor beszálltak a repülőgéphez, a benzintartály csapja meglazult és a kiömlő benzin meggyulladt. Lindbergh ruhája tüzet fogott és az elősiető emberek csak nagynehezen tudták elfojtani az égő ruhadarabokon a tüzet. Arról nem számol be a hír, hogy Lindbergh és felesége megsebesültek-e és mily mértékben.

Fizessen elő

az

„Az Újság”-ra

Szeptember 1-től

30 lei

egy havi előfizetési díja!

Beiratások a zsidó elemi iskolába

Az érdekelt szülők szíves tudomására hozom, hogy a helybeli zsidó elemi iskolába a beiratások szeptember 1-10 ig naponta d. u. 2-5 ig tartatnak meg. Az első osztályba beiratkozáshoz minden szülő a gyermek születési bizonyítványát hozza magával.

Mint hogy a közoktatásügyi törvény értelmében szept. 10-ike után az iskolába való felvételeket semmilyen körülmények között sem eszközölhetjük, felkérem a szülőket, hogy gyermekeik beiratási ügyét saját érdekükben idejekorán intézzék el.

Az iskolába való felvételre nézve valamint a beiratással kapcsolatos dolgokban bárkinek készséggel szolgálok felvilágosítással. KATZ BÉLA igazgató tanító.

Tip. GAÁL ÉS TÁRSA nyomdája Salonta.

Beiratás a tanonciskolába

Az iparos és kereskedő fiú leány tanoncok beiratása a szalontai ipariskolába szeptember 1- bezárólag fog tartani, és pedig mindennap délelőtt 9—12 óráig s délután 4—7 óráig. A beiratás szükséges okmányok, iskolai bizonyítvány, tanoncszerződés, iskola (livret) és 250 lei beiratási. Azon tanonctartó iparos és kereskedők, akik tanoncaikat a fent zett időben be nem iratják, a tanoncdíj kétszeresével lesznek megbírtetve.

Értesítés

Szeptember 7-én, vasárnap 8 órai kezdettel nyílik meg a Jábor tánciskola kolonja az Ipartület külön termében. A táncítás kezdete október 1-én. Iratko lehet minden vasárnap ugyan.

Értesítés

Van szerencsém tisztelettel értesíteni n. b. megrendelőimet, hogy műhelyemet Rákóczi-ut 7 sz. al Zrinyi-ucca 10 sz. alatti lakásomban helyeztem át.

További szíves pártfogást kélek **Varró István**

bádogos, rézműves és vízvezeték-szerelő. Ugyanott egy tanuló felvétetik.

Eladó

- 1 divány
- 1 kredenc
- 1 kihuzható asztal
- 6 börrrel bevont szé

TÓTH asztalos

Rákóczi-ut 47. s

Kiadó

3 szobás udvari lakás, amelyből 1 szoba műhelyhelyiséggel is igazán alkalmas, villanyvilágítással és vízvezetékkel berendezve, a piac legforgalmasabb helyén azonnal kiadó és elfoglalható. Értekezni lehet a SZÉKELY könyv-papirkereskedésben. P. Unirii (Toldi-tér) 1

Sajti István

épület- és butorasztalosn str. Grănicerilor (Zrinyi-ucca 3. szám alatt, kész kemény

politurós és festett háló

olcsó áron kaphatók, tovább butorok javítását és festését, jutányos áron vállalom. Megrendelések gyorsan és pontosan készülnek!